

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2025
(OR. en)

10045/25

RESPR 14
FIN 659
ECOFIN 735
FISC 138

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Έκθεση της Προεδρίας για την πορεία των εργασιών σχετικά με τους νέους ιδίους πόρους

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης-21ης Ιουλίου 2020¹, η διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020² (ΔΣ) προβλέπει τις εργασίες για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΝΙΠ), οι οποίοι θα πρέπει να συγκεντρώσουν ποσό που να αντιστοιχεί στις αναμενόμενες δαπάνες για την αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των ποσών των δανείων τα οποία χρησιμοποιούνται για δαπάνες του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) της απόφασης για τους ιδίους πόρους (NextGenerationEU, τμήμα επιχορηγήσεων). Η διοργανική συμφωνία καθορίζει επίσης χάρτη πορείας για την εισαγωγή των ΝΙΠ και προβλέπει ότι το Συμβούλιο έπρεπε να διαβουλευθεί για μια πρώτη δέσμη πριν από την 1η Ιουλίου 2022 (με σκοπό τη θέσπισή της την 1η Ιανουαρίου 2023) και μια πρόσθετη δεύτερη δέσμη ιδίων πόρων έως την 1η Ιουλίου 2025 (με σκοπό την θέσπισή της πριν από την 1η Ιανουαρίου 2026).

¹ Έγγρ. EUCO 10/20 (παράγραφοι A29, 145-150).

² Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (EE L 433I της 22.12.2020, σ. 28).

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή υπέβαλε τον Δεκέμβριο του 2021 πρόταση τροποποίησης της απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹, η οποία θα περιλαμβάνει τρεις ΝΠΙ βασισμένους: στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ), σε έναν μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ)² και σε μια εθνική συνεισφορά στον προϋπολογισμό της ΕΕ με βάση το μερίδιο των υπολειπόμενων κερδών των μεγαλύτερων και πλέον κερδοφόρων πολυεθνικών επιχειρήσεων που ανακατανέμονται στα κράτη μέλη («Πυλώνας Ι»).

Στις 20 Ιουνίου 2023, η Επιτροπή παρουσίασε προσαρμοσμένη δέσμη μέτρων για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων. Η δέσμη περιλαμβάνει νέα τροποποίηση της απόφασης για τους ιδίους πόρους (ΑΠΙ)³ (που τροποποιεί την πρόταση του Δεκεμβρίου 2021) καθιερώνοντας έναν νέο ίδιο πόρο βασισμένο στις στατιστικές για τα κέρδη των εταιρειών (CPOR), καθώς και προσαρμογές μετά την έγκριση της τομεακής νομοθεσίας για τον ΜΣΠΑ και την αναθεώρηση του ΣΕΔΕ.

Η προσαρμοσμένη δέσμη περιλαμβάνει επίσης δύο τροποποιημένες προτάσεις που αφορούν τα μέτρα εφαρμογής του συστήματος των ΠΙ, με νέες τροποποιήσεις του κανονισμού για την απόδοση πόρων (MAR)⁴ και των προτάσεων για μέτρα εφαρμογής (IMSOR)⁵ του Μαρτίου 2022, οι οποίες συνοδεύονταν επίσης από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής⁶. Οι προτάσεις αυτές περιλαμβάνουν τις προσαρμογές που απαιτούνται ώστε να αντικατοπτρίζεται η συμφωνία των συννομοθετών όσον αφορά την είσπραξη του ΜΣΠΑ και περιλαμβάνουν νέες διατάξεις σχετικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στις στατιστικές. Οι κανόνες για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στο μερίδιο των ανακατανεμηθέντων κερδών («Πυλώνας Ι») παραμένουν στην πρόταση ΑΠΙ.

Η παρούσα έκθεση, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων που διατυπώνονται σε αυτήν, βασίζεται στις εργασίες των προηγούμενων Προεδριών και συντάσσεται υπό την ευθύνη της πολωνικής Προεδρίας.

¹ Έγγρ. 15260/21.

² Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης, στις 14 Ιουλίου 2021, νομοθετικές προτάσεις για τον ΜΣΠΑ και για την αναθεώρηση του ΣΕΔΕ. Αμφότεροι οι κανονισμοί εκδόθηκαν τον Μάιο του 2023.

³ Έγγρ. 10853/1/23 REV 1.

⁴ Έγγρ. 10855/1/23 REV 1.

⁵ Έγγρ. 10854/1/23 REV 1.

⁶ Έγγρ. 10853/23 ADD1. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SWD) αξιολογεί τους κύριους υποψήφιους ιδίους πόρους που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και τις δυνατότητές τους ως ΝΠΙ σύμφωνα με τρία κριτήρια: δυνατότητες εσόδων, απλότητα και ταχεία κινητοποίηση εσόδων.

II. ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Το έργο της πολωνικής Προεδρίας ήταν διττό: αφενός, εξέτασε τη **λειτουργία του ισχύοντος συστήματος ιδίων πόρων**. Αφετέρου, ενθάρρυνε τη συζήτηση μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με **την προσαρμοσμένη δέσμη μέτρων για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων**.

Για τον σκοπό αυτό, διοργάνωσε έξι συνεδριάσεις στις 20 Ιανουαρίου, 28 Φεβρουαρίου, 13 Μαρτίου, 29 Απριλίου, 22 Μαΐου και 5 Ιουνίου.

Λειτουργία του τρέχοντος συστήματος ιδίων πόρων

Η Ομάδα «Ιδιοί πόροι» ξεκίνησε τις εργασίες της με συζήτηση επί της **έκθεσης της Επιτροπής σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ¹**.

Στην έκθεση τονίζονται τα συνολικά επιτεύγματα των προσπαθειών απλούστευσης της Επιτροπής, και ειδικότερα: ο πολύ μικρός αντίκτυπος στη βάση ΦΠΑ, η κατάργηση των αντισταθμίσεων και των διορθώσεων, η αισθητή μείωση των επιφυλάξεων και η μείωση του διοικητικού φόρτου για τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων χάρη στη χρήση της απλουστευμένης μεθόδου υπολογισμού για τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή ΦΠΑ (ΣΜΣ), ο οποίος για τον προκύπτον ΣΜΣ μεταξύ 2021 και 2024, παρέμεινε κοντά στον πραγματικό ΣΜΣ από το 2016.

Κατά τη συζήτηση των πορισμάτων της έκθεσης, τα κράτη μέλη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την απλούστευση που επιτεύχθηκε μετά τη μεταρρύθμιση του 2021, καθώς και για τη δραστική μείωση του διοικητικού φόρτου που αυτή επέφερε. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τις αποκλίσεις μεταξύ του παγωμένου ΣΜΣ του 2016 και των τρεχουσών εκτιμήσεων, και κάποια εξ αυτών ζήτησαν επανυπολογισμό του ΣΜΣ με τη χρήση επικαιροποιημένων δεδομένων το συντομότερο δυνατόν, ενώ άλλα επέστησαν την προσοχή στις δυσκολίες υπολογισμού ενός νέου παγωμένου ΣΜΣ λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας δεδομένων και του υψηλού διοικητικού κόστους. Με βάση τη συζήτηση, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να επικαιροποιήσει τον εσωτερικό οδηγό για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ, ώστε η ερμηνεία των διορθώσεων που σχετίζονται με (πιθανές) παραβάσεις του ΦΠΑ να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του κανονισμού 1553/89 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2021/769 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, προκειμένου να αποφευχθούν οι αποκλίσεις.

¹ Έγγρ. 16919/24, έγγραφο της ΣΕΙΠ που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη ([Ares\(2025\)1886987 της 10/3](#)).

Βάσει ερωτηματολογίου της Προεδρίας σχετικά με τη βελτίωση του ισχύοντος συστήματος ιδίων πόρων¹, τα κράτη μέλη αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του ισχύοντος συστήματος ιδίων πόρων στο σύνολό του και σχετικά με το αν υπάρχουν προκλήσεις και δυνατότητες βελτίωσης στη συγκεκριμένη λειτουργία των ιδίων πόρων που βασίζονται στο ΑΕΕ, τον ΦΠΑ, τα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών και των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη διατύπωσαν τις απόψεις τους για τα ακόλουθα θέματα: συγχώνευση των κανονισμών για την απόδοση των ιδίων πόρων, διαδικασία επανεξέτασης που διέπει τις διαφορές μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων, ενοποιημένοι κανόνες για τις προσαρμογές των ιδίων πόρων προηγούμενων οικονομικών ετών, μέθοδοι υπολογισμού των μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών, στατιστική μέθοδος των απωλειών παραδοσιακών ιδίων πόρων που καταλογίζονται στα κράτη μέλη, διαδικασία πρόβλεψης και δυνατότητες απλούστευσης στη νομοθεσία για τους ιδίους πόρους. Οι περισσότερες αντιπροσωπίες θεωρούν ότι η τεχνική λειτουργία του ισχύοντος συστήματος είναι γενικά ικανοποιητική ως προς την έγκαιρη και ομαλή χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ωστόσο, ορισμένες αντιπροσωπίες υποδεικνύουν πιθανές αλλαγές, οι οποίες θα πρέπει να μελετηθούν ενδελεχώς και να περιοριστούν στην τελειοποίηση και την εναρμόνιση του συστήματος χωρίς αύξηση του διοικητικού φόρτου και με διασφάλιση της διαφάνειας, της προβλεψιμότητας και της εύκολης εφαρμογής σε όλα τα είδη ιδίων πόρων. Με βάση τη συζήτηση και τις γραπτές γνώμες που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη, η Προεδρία παρουσίασε συγκεκριμεναιωτικό σημείωμα σχετικά με την επανεξέταση του συστήματος καθώς και συμπερασματικές παρατηρήσεις², που αξιολογήθηκαν θετικά από τα κράτη μέλη.

Τέλος, η ομάδα εργασίας συζήτησε την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ανάλυση κόστους-οφέλους της χρήσης του κεντρικού λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων³.

¹ Έγγρ. WK 34/2025 INIT.

² Έγγρ. WK 34/2025 ADD 1.

³ COM(2025) 161 final.

Η Επιτροπή παρουσίασε την αξιολόγηση των επιλεγμένων μοντέλων ταμειακών διαθεσίμων, δηλαδή του μοντέλου κεντρικού λογαριασμού που τηρείται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και του βελτιστοποιημένου μοντέλου ταμειακής διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει τρεις κεντρικούς λογαριασμούς ταμειακών διαθεσίμων που τηρούνται σε επιλεγμένες εθνικές κεντρικές τράπεζες, στη Γαλλία, τη Γερμανία και το Βέλγιο (επιλογή εκτός του πεδίου εφαρμογής των νέων διατάξεων του άρθρου 9 του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων). Συμπερασματικά, η Επιτροπή συνιστά την επιλογή 2 —βελτιστοποιημένο μοντέλο ταμειακής διαχείρισης— ως οικονομικά αποδοτική λύση για το σύστημα ταμειακών διαθεσίμων για το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), με την εθελοντική συμμετοχή των κρατών μελών ως παραδοχή. Ενώ ορισμένα κράτη μέλη θεώρησαν ότι το βελτιστοποιημένο μοντέλο ταμειακής διαχείρισης είναι καλή επιλογή, αρκετά άλλα προτίμησαν να επιλέξουν άλλο μοντέλο. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη ζήτησαν να μάθουν αν η Επιτροπή προτίθεται να τροποποιήσει τον κανονισμό για την απόδοση των ιδίων πόρων προς τον σκοπό αυτό.

Ως γέφυρα μεταξύ των συζητήσεων για το τρέχον σύστημα και των συζητήσεων για τους προτεινόμενους νέους ιδίους πόρους και άλλους πιθανούς νέους ιδίους πόρους, η Προεδρία υπέβαλε στην Ομάδα σημείωμα σχετικά με τον **αντιστρόφως προοδευτικό χαρακτήρα του συστήματος ιδίων πόρων της ΕΕ¹**.

Το σημείωμα κατέδειξε ιδίως τον αντιστρόφως προοδευτικό χαρακτήρα του τρέχοντος συστήματος εσόδων, ιδίως υπό το πρίσμα των κατ' αποκοπή διορθώσεων στις ετήσιες συνεισφορές βάσει του ΑΕΕ για την περίοδο 2021-2027 που αφορούσαν αρκετά κράτη μέλη. Το σημείωμα επισήμανε επίσης ότι, ενώ οι ίδιοι πόροι με βάση τον ΦΠΑ και τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών διαθέτουν επίσης διορθωτικούς μηχανισμούς, ο χαρακτήρας τους είναι εγγενώς αντιστρόφως προοδευτικός². Τέλος, το σημείωμα έδειξε πώς ο ίδιος πόρος του ΣΕΔΕ, όπως προτείνεται, θα επιτείνει τον αντιστρόφως προοδευτικό χαρακτήρα του συστήματος,³ και ανέφερε πιθανές κατευθύνσεις για περαιτέρω εργασίες ώστε να αντιμετωπιστεί η παρατηρούμενη αντίστροφη προοδευτικότητα.

¹ Έγγρ. WK 3182/2025 INIT.

² Ως ποσοστό του ΑΕΕ του κράτους μέλους σε σχέση με το κατά κεφαλήν ΑΕΕ του εν λόγω κράτους μέλους.

³ Μολονότι η πρόταση προβλέπει μηχανισμό αλληλεγγύης.

Απαντώντας στα ερωτήματα που περιέχονται στο σημείωμα, ορισμένα κράτη μέλη υποστήριξαν ότι ο δίκαιος χαρακτήρας του σκέλους των εσόδων δεν μπορεί να διαχωριστεί από τον δίκαιο χαρακτήρα του σκέλους των δαπανών, ενώ άλλα κράτη μέλη επισήμαναν την ανάγκη ο δίκαιος χαρακτήρας του σκέλους των εσόδων να συμβαδίζει με την απλούστευση του συστήματος, μεταξύ άλλων με την κατάργηση των κατ' αποκοπή διορθώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ένα κράτος μέλος επισήμανε ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο κατ' αποκοπή ποσά για τους αντιστρόφως προοδευτικούς ιδίους πόρους, ενώ άλλα κράτη μέλη ανέφεραν ότι ενδεχόμενοι νέοι ίδιοι πόροι που θα εισαχθούν θα πρέπει να οδηγούν σε κλείδα κατανομής που θα συσχετίζεται στενά με την κλείδα του ΑΕΕ. Ομοίως, ενώ ορισμένα κράτη μέλη υποστήριξαν ότι η κυριαρχία του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ θα μετριάσει τον αντιστρόφως προοδευτικό χαρακτήρα του συστήματος, ένα άλλο κράτος μέλος ανέφερε ότι η εισαγωγή γνήσιων νέων ιδίων πόρων θα αντισταθμίσει τον εν λόγω χαρακτήρα.

Προσαρμοσμένη δέσμη μέτρων για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων

Η Προεδρία ξεκίνησε αυτό το σκέλος των εργασιών συζητώντας την πορεία των εργασιών και, όταν ήταν διαθέσιμα, τα επικαιροποιημένα αριθμητικά στοιχεία εσόδων για τους **προτεινόμενους νέους ιδίους πόρους** που βασίζονται στον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ), στο σύστημα εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ), στα εταιρικά κέρδη βάσει στατιστικών (CPOR), στο BEFIT (Επιχειρήσεις στην Ευρώπη: Πλαίσιο για τη φορολογία εισοδήματος) και στον πυλώνα I.

Αρκετά κράτη μέλη ήταν γενικά απογοητευμένα από την απροθυμία της Επιτροπής να παράσχει επικαιροποιημένα αριθμητικά στοιχεία για τα έσοδα και από την παραπομπή στις εργασίες του 2023. Ωστόσο, η Επιτροπή εξήγησε την προσέγγισή της επισημαίνοντας τα προβλήματα που δημιουργούν οι πολλαπλές επιμέρους αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων, λόγω των μεταβολών των τιμών.

Όσον αφορά τον ίδιο πόρο ΜΣΠΑ, τα κράτη μέλη εξέφρασαν ικανοποίηση για την εξήγηση της Επιτροπής όσον αφορά την πρόταση απλούστευσης του ΜΣΠΑ¹ (μέρος της νομοθετικής δέσμης «Omnibus I»), τις συνέπειες όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του ΜΣΠΑ και, ως εκ τούτου, τις πιθανές επιπτώσεις του στα έσοδα.

¹ Έγγρ. 6609/25 [COM(2025) 87 final].

Όσον αφορά τον ίδιο πόρο ΣΕΔΕ, ορισμένα κράτη μέλη επιβεβαίωσαν την αντίθεσή τους λόγω του αντιστρόφως προοδευτικού χαρακτήρα του και, αντιθέτως, μια άλλη ομάδα κρατών μελών επιβεβαίωσε την προθυμία της να εξετάσει την πρόταση.

Τέλος, όσον αφορά τον CPOR, οι συζητήσεις κατέδειξαν ότι τα περισσότερα κράτη μέλη αντιτίθενται σε αυτόν τον νέο ίδιο πόρο, κυρίως λόγω του στατιστικού χαρακτήρα του.

Ορισμένα κράτη μέλη υπενθύμισαν ότι είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη η τρέχουσα δέσμη μέτρων όπως έχει προταθεί και να τηρηθεί ο χάρτης πορείας για την εισαγωγή ιδίων πόρων.

Στη συνέχεια, η Προεδρία προχώρησε τις συζητήσεις σχετικά με την τρέχουσα δέσμη προτείνοντας μια αρχική διερεύνηση πρόσθετων/εναλλακτικών νέων ιδίων πόρων σε σχέση με την προτεινόμενη δέσμη, που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη συγκέντρωση της απαιτούμενης ομοφωνίας στο Συμβούλιο.

Για τον σκοπό αυτό, παρουσίασε ανεπίσημο έγγραφο σχετικά με **πιθανούς νέους ιδίους πόρους** για τον προϋπολογισμό της ΕΕ¹, το οποίο περιλάμβανε σύντομη σύνοψη των προηγούμενων εργασιών και αρχικές σκέψεις, με βάση τις εργασίες αυτές, σχετικά με πιθανούς νέους ιδίους πόρους γύρω από διάφορους κύριους άξονες: α) τέλη/φόρους στα σύνορα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας στο πλαίσιο του πυλώνα II, παρακράτηση φόρου στην πηγή επί μερισμάτων, τόκων και δικαιωμάτων στην ΕΕ, φόρους «εξόδου»· β) τη φορολόγηση των μεγάλων πολυεθνικών και ιδίως των «μεγάλων εταιρειών τεχνολογίας», με πρόταση για πιθανή συνέχιση των διαπραγματεύσεων σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής του 2018 για έναν φόρο ψηφιακών υπηρεσιών, δεδομένης της έλλειψης διεθνούς συμφωνίας για τον πυλώνα I του ΟΟΣΑ, έναν φόρο που βασίζεται στα υπερκέρδη², και μια εισφορά για την εσωτερική αγορά· γ) φορολόγηση του ακραίου πλούτου με τη θέσπιση ιδίου πόρου βασισμένου σε ελάχιστο φόρο επί της εξαιρετικά μεγάλης περιουσίας φυσικών προσώπων στην ΕΕ· δ) κλιματικούς και περιβαλλοντικούς ιδίους πόρους, όπως π.χ. βάσει εισφοράς στον τομέα των αερομεταφορών και ε) ιδίους πόρους που βασίζονται στη φορολόγηση του χρηματοοικονομικού τομέα, για παράδειγμα μέσω φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, φόρου χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων ή βάσει κρυπτοστοιχείων³.

¹ Έγγρ. WK 4848/2025 INIT.

² Με βάση τον πυλώνα I του ΟΟΣΑ.

³ Το ανεπίσημο έγγραφο περιλάμβανε επίσης «άλλα έσοδα» από το ETIAS, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού, από το τίμημα υπέρβασης εκπομπών που καταβάλλουν οι κατασκευαστές επιβατικών αυτοκινήτων ή από τα έσοδα ενδεχόμενου τέλους διεκπεραίωσης χωρίς διακρίσεις στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η Επιτροπή διευκόλυνε σε μεγάλο βαθμό αυτό το σκέλος των εργασιών κινητοποιώντας σημαντικό αριθμό τμημάτων και συναδέλφων για την υποστήριξη του έργου της Προεδρίας και της ομάδας εργασίας. Πολλές αντιπροσωπίες εξέφρασαν ικανοποίηση για το εγχείρημα, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι οι συζητήσεις για φορολογικά θέματα εμπίπτουν και σε άλλα φόρουμ, σε εθνικό, ενωσιακό ή διεθνές επίπεδο. Διάφορα κράτη μέλη ζήτησαν από την Επιτροπή να λάβει υπόψη το αποτέλεσμα της συζήτησης, αλλά αναγνώρισαν επίσης τη σημασία της διενέργειας ενδελεχούς ανάλυσης. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένες αντιπροσωπίες ζήτησαν να μην λησμονηθεί η τρέχουσα πρόταση που υποβλήθηκε το 2021 και αναθεωρήθηκε το 2023, και να εξεταστούν πρωτίστως πρόσθετες προτάσεις που θα μπορούσαν να υποβληθούν εγκαίρως για το επόμενο ΠΔΠ.

Ορισμένες αντιπροσωπίες εξέφρασαν την άποψη ότι το ισχύον σύστημα είναι ικανό να καλύψει όλες τις δυνητικές πρόσθετες δαπάνες στο επόμενο ΠΔΠ, αλλά είναι πρόθυμες να εξετάσουν νέες προτάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένες άλλες αντιπροσωπίες υπογράμμισαν ότι οποιαδήποτε πιθανή συμφωνία πρέπει να θεωρηθεί ως δέσμη. Είναι σημαντικό ότι αρκετές αντιπροσωπίες τόνισαν την ανάγκη οι νέοι ίδιοι πόροι να είναι δίκαιοι, ενώ ορισμένες αντιπροσωπίες υπογράμμισαν την ανάγκη για νέους ιδίους πόρους ώστε να μειωθούν οι εθνικές συνεισφορές στα έσοδα (αντιπροσωπεύουν «νέο χρήμα»), υπενθυμίζοντας ότι πολλές από τις νέες ιδέες που παρουσιάστηκαν αφορούσαν εθνικούς πόρους που ήδη υφίστανται σε διάφορα κράτη μέλη. Επιπλέον, η Προεδρία ανέλαβε να προβεί σε διεξοδικότερη ανάλυση στην Ομάδα, με βάση τις συμβολές προσκεκλημένων εμπειρογνομόνων, σχετικά με πιθανούς ιδίους πόρους που βασίζονται σε: α) κοινή παρακράτηση φόρου στην πηγή στην ΕΕ· β) ελάχιστο φόρο επί της εξαιρετικά μεγάλης περιουσίας φυσικών προσώπων στην ΕΕ· γ) φορολόγηση μεγάλων εταιρειών και δ) κοινό ψηφιακό φόρο της ΕΕ.

Όσον αφορά το α), ορισμένα κράτη μέλη επέδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά ζήτησαν επικαιροποιημένα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τα δυνητικά έσοδα, καθώς και σχετικά με τα επόμενα βήματα για την πρακτική εφαρμογή του. Κάποια κράτη μέλη εξέφρασαν ανησυχίες για λόγους εθνικής κυριαρχίας, δυσκολιών εναρμόνισης των φορολογικών κανόνων έναντι τρίτων χωρών και πιθανών συμπεριφορικών επιδράσεων.

Τα κράτη μέλη, μολονότι αναγνώρισαν τις διεθνείς προσπάθειες (από την G20), είχαν παρόμοιες αντιδράσεις όσον αφορά το β), και συγκεκριμένα επισήμαναν: εθνική κυριαρχία, δυσκολίες σε τεχνικό επίπεδο, πιθανή βραχυπρόθεσμη επικέντρωση στη φοροδιαφυγή/φοροαποφυγή ή πιθανές δικαστικές διαφορές δεδομένης της ύπαρξης διμερών φορολογικών συμβάσεων με τρίτες χώρες καθώς και το πώς θα τεθεί σε εφαρμογή η πρόταση.

Όσον αφορά το γ), μία αντιπροσωπία θεώρησε απίθανη μια λύση σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ μια άλλη αντιπροσωπία εξέφρασε ισχυρή υποστήριξη για τις εργασίες σχετικά με φόρους που προστατεύουν την κυριαρχία της ΕΕ.

Τέλος, όσον αφορά το δ), διάφορα κράτη μέλη ήταν ανοικτά στην πρόταση, αλλά δεν ήταν αισιόδοξα ότι μπορεί να υποβληθεί εγκαίρως για το επόμενο ΠΔΠ. Κάποια άλλα συνέστησαν προσοχή, καθώς η θέσπισή της θα μπορούσε να προκαλέσει αντίποινα από διεθνείς εταίρους. Λόγω των επιχειρημάτων αυτών, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν να επικεντρωθούν οι εργασίες σε πιθανότερους φόρους, ενώ άλλα ζήτησαν να συνεχιστούν οι εργασίες επί του θέματος. Τέλος, μια ομάδα κρατών μελών υπενθύμισε ότι ήδη εφαρμόζουν εθνικούς φόρους ψηφιακών υπηρεσιών και υπογράμμισαν την προσοχή που πρέπει να δοθεί στις πολιτικές και τεχνικές παραμέτρους μιας τέτοιας πρότασης για νέο ίδιο πόρο.

Επιπλέον, η Προεδρία ζήτησε από την Επιτροπή να παρουσιάσει την πορεία των εργασιών και την πρόοδο όσον αφορά το νομικό πλαίσιο που σχετίζεται με τα κρυπτονομίσματα, ώστε να εκτιμηθεί αν τα έσοδα από κρυπτοστοιχεία θα μπορούσαν να καταστούν πιθανός ίδιος πόρος μόλις επιτευχθεί το κατάλληλο επίπεδο ρύθμισης και εναρμόνισης στον τομέα αυτό στην ΕΕ.

Εξάλλου, η ομάδα ζήτησε και έλαβε ενημέρωση για την πορεία των εργασιών σχετικά με συγκεκριμένα τέλη και κυρώσεις που ενδέχεται να συνιστούν άλλα έσοδα για τον προϋπολογισμό της ΕΕ (τέλος ETIAS, τέλος διεκπεραίωσης ηλεκτρονικού εμπορίου, πρόστιμο για τις εκπομπές CO₂ για τους κατασκευαστές αυτοκινήτων). Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη διερεύνηση του δυνητικού αντικτύπου των τελών και των κυρώσεων στα έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ.

III. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Όσον αφορά την αξιολόγηση της λειτουργίας του ισχύοντος συστήματος ιδίων πόρων, μολονότι επαναλαμβάνεται η αντίληψη των κρατών μελών ότι λειτουργεί γενικώς καλά παρέχοντας νόμιμα και κανονικά έσοδα που επιτρέπουν σταθερή χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ, εντοπίστηκαν πιθανές αλλαγές, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν στην απλούστευση του συστήματος, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητά του.

Η Επιτροπή καλείται να αναλύσει διεξοδικά τις προτάσεις που υποβλήθηκαν και να εντοπίσει προβληματικά ζητήματα, ώστε να συμπεριληφθούν σε πιθανές νομοθετικές προτάσεις¹.

Επιπλέον, η Προεδρία πιστεύει ότι θα πρέπει να εξεταστούν τεχνικές αλλαγές στον κανονισμό για την απόδοση ιδίων πόρων που να μπορούν να εφαρμοστούν γρήγορα, όπως: να μεταφερθούν στον Μάρτιο του επόμενου έτους οι προσαρμογές του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά· η δυνατότητα προκαταβολών της μηνιαίας συνεισφοράς του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά να ευθυγραμμίζεται με τους ίδιους πόρους που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ· και το όριο — κάτω από το οποίο απαλλάσσονται τα ποσά των τόκων — θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί για όλους τους ίδιους πόρους.

Άλλα ζητήματα που εντοπίστηκαν, τα οποία απαιτούν περαιτέρω εξέταση, είναι τα εξής: η δυνατότητα και οι όροι υπό τους οποίους η στατιστική μέθοδος για ποσοτικοποίηση απωλειών παραδοσιακών ιδίων πόρων καταλογιστέων στα κράτη μέλη μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή· η καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας επανεξέτασης που να ολοκληρώνεται με απόφαση της Επιτροπής η οποία να διέπει τις διαφορές μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών· και η μεταφορά των διατάξεων σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών για σκοπούς συνεισφοράς από την εκτελεστική πράξη της Επιτροπής στον κανονισμό για τη διάθεση ή η υιοθέτηση της διαδικασίας εξέτασης.

¹ Οι εν λόγω προτάσεις αλλαγών παρουσιάζονται στο έγγρ. WK 34/2025 ADD 1. Ερωτηματολόγιο της Προεδρίας σχετικά με τη βελτίωση του ισχύοντος συστήματος ιδίων πόρων. Σημείωμα της Προεδρίας με βάση τις απαντήσεις των κρατών μελών.

Η Προεδρία καλεί την Επιτροπή να εξετάσει επίσης ορισμένα ειδικά ζητήματα. Όπως: οι δυνατότητες επικαιροποίησης του παγωμένου σταθμισμένου μέσου συντελεστή που εφαρμόζεται σε ιδίους πόρους βασισμένους στον ΦΠΑ, ώστε να διασφαλίζεται μεγαλύτερη ακρίβεια και ισοτιμία των βασισμένων στον ΦΠΑ συνεισφορών στον προϋπολογισμό της ΕΕ· και η βελτίωση της μεθοδολογίας υπολογισμού του ιδίου πόρου που βασίζεται στα πλαστικά, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκρισιμότητα και την αξιοπιστία των δεδομένων και χωρίς να δημιουργεί πρόσθετο διοικητικό φόρτο· καθώς και προβληματικά ζητήματα που αφορούν παραδοσιακούς ιδίους πόρους όπως ο καθορισμός του σημείου έναρξης του υπολογισμού τόκων υπερημερίας· και ότι τα κράτη μέλη δεν έχουν κίνητρα να διενεργούν τελωνειακές επαληθεύσεις και ελέγχους.

Στο πλαίσιο της απλούστευσης του συστήματος ιδίων πόρων, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η παράλληλη ύπαρξη πολλών κανονισμών απόδοσης θα πρέπει να είναι μόνο προσωρινή και οι νομικές αυτές πράξεις θα πρέπει να συγχωνευθούν σε έναν ενιαίο κανονισμό το συντομότερο δυνατό.

Όσον αφορά την προσαρμοσμένη δέσμη μέτρων για την επόμενη γενιά ιδίων πόρων, οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επανεξετάστηκαν και συζητήθηκαν, όπως εξηγείται στο τμήμα II, αλλά **παραμένουν σημαντικές διαφορές στην αξιολόγηση** και δεν κατέστη δυνατή σημαντική σύγκλιση των θέσεων. Η συζήτηση παρεμποδίστηκε από την έλλειψη επικαιροποιημένων οικονομικών στοιχείων.

Πάντως, **θα πρέπει να σημειωθεί θετική αξιολόγηση πολλών κρατών μελών ως προς την πρόταση για ίδιο πόρο που να βασίζεται στον ΜΣΠΑ**. Ως προς τούτο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενδείκνυται να προετοιμάσει, σε αρχικό στάδιο των διαπραγματεύσεων και το αργότερο έως το τέλος του 2025, **χρηματοοικονομική ανάλυση της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του ΜΣΠΑ**, που να περιλαμβάνει διάφορες χρηματοοικονομικές επιλογές, ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής της επέκτασης του μηχανισμού αυτού σε νέους τομείς.

Όσον αφορά την πρόταση για το ΣΕΔΕ, παρά τη στήριξη μιας ομάδας κρατών μελών, αρκετά κράτη μέλη εκφράζουν ανησυχίες όσον αφορά την αύξηση του αντιστρόφως προοδευτικού χαρακτήρα του συστήματος και τον αρνητικό αντίκτυπο που μπορεί να έχει για την ενεργειακή και κλιματική πολιτική της ΕΕ, στερώντας από τα κράτη μέλη μέρος των πόρων που απαιτούνται για να ακολουθήσουν αυτή την πολιτική.

Επιπλέον, η Προεδρία πιστεύει ότι η πρόταση που βασίζεται στο ΣΕΔΕ αντιμετωπίζει προκλήσεις που απορρέουν από τη στοχευμένη μείωση των εκπομπών και την εγγενή αστάθεια των τιμών του συστήματος ΣΕΔΕ, η οποία υπονομεύει την προβλεψιμότητα και τη σταθερότητα της χρηματοδότησης της ΕΕ. Η επέκταση του ΣΕΔΕ σε τομείς όπως τα κτίρια και οι οδικές μεταφορές αναμένεται επίσης να επηρεάσει δυσανάλογα τα νοικοκυριά και τις μ-με χαμηλού εισοδήματος. Αυτό ενισχύει τις προκλήσεις κατανομής, τόσο μάλλον που τα διαθέσιμα κονδύλια παραμένουν περιορισμένα τόσο ως προς το πεδίο εφαρμογής όσο και ως προς τη διάρκειά τους. Αν λάβουμε υπόψη τον αυξανόμενο παγκόσμιο ανταγωνισμό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να διασφαλιστεί ότι ο σχεδιασμός νέων πηγών εσόδων δεν επηρεάζει δυσανάλογα εσωτερικούς οικονομικούς φορείς, αλλά επιδιώκει την ισόρροπη και δίκαιη συνεισφορά όσων δραστηριοποιούνται εντός της ενιαίας αγοράς και επωφελούνται από αυτήν, μη εξαιρουμένων των εξωτερικών οντοτήτων.

Υπό το πρίσμα των συζητήσεων, η Προεδρία πιστεύει ότι **φαίνεται αναγκαίο να γίνουν τροποποιήσεις στην προτεινόμενη δέσμη**. Ειδικότερα, είναι σημαντικό το σύστημα ιδίων πόρων της ΕΕ να επιβαρύνει όσο το δυνατόν λιγότερο τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ και να μην υπονομεύει την ανταγωνιστική θέση της οικονομίας της ΕΕ. Όσοι επωφελούνται από την ενιαία αγορά, περιλαμβανομένων των ξένων οντοτήτων/πλατφορμών και πολυεθνικών εταιρειών (ιδίως ψηφιακών), θα πρέπει να συνεισφέρουν δίκαια στη χρηματοδότησή της.

Προκειμένου να φτάσουμε σε συμφωνία και συμβιβασμό, η Προεδρία πιστεύει ότι μελλοντικές προτάσεις δεν θα πρέπει να παροξύνουν το πρόβλημα του αντιστρόφως προοδευτικού χαρακτήρα του συστήματος χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ και, σε συμφωνία με τη Συνθήκη, να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη την ικανότητα συνεισφοράς των επιμέρους κρατών μελών στο σύστημα ιδίων πόρων και να διορθώνουν, για τα λιγότερο εύπορα κράτη μέλη, τα αντιστρόφως προοδευτικά στοιχεία που υπάρχουν στο ισχύον σύστημα ιδίων πόρων. Η ανεπαρκής εξέταση του προβλήματος του αντιστρόφως προοδευτικού χαρακτήρα θα μπορούσε να αποτελέσει βασικό εμπόδιο για την επίτευξη μελλοντικής συμφωνίας επί της χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ, τη στιγμή που, όπως αναφέρεται στον χάρτη πορείας που επισυνάπτεται στη διοργανική συμφωνία του Δεκεμβρίου 2020: «Ευκταίο είναι επίσης να μετριαστούν οι αυξήσεις του ιδίου πόρου βάσει του ΑΕΕ για τα κράτη μέλη.».

Για τον λόγο αυτό, η Προεδρία πιστεύει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο θα πρέπει τελικά να συνεχίσουν τις εργασίες τους σχετικά με άλλα έσοδα για τον προϋπολογισμό της ΕΕ (όπως τέλη και κυρώσεις), με την επιφύλαξη των τομεακών συζητήσεων και του ρόλου που αποδίδει το άρθρο 311 της ΣΛΕΕ στους ιδίους πόρους. Παρά τις διαφορετικές οικονομικές επιπτώσεις άλλων εσόδων που καθιερώθηκαν ή προγραμματίζονται, και τα οποία μπορεί να προέρχονται από εισφορές, τέλη, πρόστιμα ή άλλες πηγές, το συνδυασμένο αποτέλεσμά τους θα μπορούσε να είναι σημαντικό για τη χρηματοδότηση των πολιτικών της ΕΕ μετά το 2027. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενδείκνυται **να προετοιμάσει ολοκληρωμένη πληροφόρηση σχετικά με υφιστάμενα και προβλεπόμενα άλλα έσοδα για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μαζί με προβλέψεις για τον δημοσιονομικό τους αντίκτυπο το συντομότερο δυνατόν, αλλά το αργότερο έως το τέλος του 2025.**

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Υπό το φως των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι τώρα στο πλαίσιο της Ομάδας ΙΙΙ μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου 2025 σχετικά με το ισχύον σύστημα ιδίων πόρων και τη μελλοντική του μορφή, η Προεδρία καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν υπό σημείωση την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια της πολωνικής Προεδρίας και τις ανωτέρω συστάσεις.
